

BEELDKWALITEITPLAN AMC-TERREIN

CONCEPT

Academisch Medisch Centrum
Universiteit van Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Projectbureau Zuidoostlob

AMC-Terrein Beeldkwaliteitplan

Opdrachtgever

Projectbureau Zuidoostlob en AMC

Opdrachtnemer

DRO

Dick Bruijne, Dagmar Keim, Berthe Lemmens

Datum concept

1 november 2010

Datum aanpassingen

22 oktober 2019

Gemeente Amsterdam

Dienst Ruimtelijke Ordening

Hoofdstuk 1

Inleiding

Aanleiding

Het AMC en de gemeente Amsterdam (het projectbureau Zuidoostlob) hebben in 2009 besloten een inrichting- en beeldkwaliteitplan voor het AMC terrein op te stellen. De aanleiding hiervoor is dat de gemeente Amsterdam samen met het AMC het zuidelijk deel van het AMC terrein tot een Medical Business Park (MBP) wil ontwikkelen. Het AMC zal dit deel van het terrein daarvoor aan de gemeente gaan verkopen. Daarbij zijn er kleine maar ook meer structurele ontwikkelingen die onder de verantwoordelijkheid van het AMC vallen die om sturing en inspirerend materiaal vragen om de ambitie van het AMC en gemeente ook in de gebouwde en onbebouwde omgeving te kunnen vertalen. Het Project bureau Zuidoostlob en het AMC hebben gezamenlijk de Dienst ruimtelijke ordening van de gemeente Amsterdam opdracht gegeven het beeldkwaliteitplan op te stellen.

Doel

Het Beeldkwaliteitplan is een van de middelen bij het streven naar een hoogwaardige en duurzame ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving op het AMC terrein. Een kwaliteit die past bij de (inter)nationale positie die het AMC ambieert. Om de samenhang en kwaliteit te waarborgen zal allereerst een globaal overzicht van de bestaande situatie voor het gehele AMC terrein worden opgesteld. Vervolgens zal een structuur voorgesteld worden waarop gebiedsdelen worden uitgewerkt zoals het deelgebied MBP en het Westterrein. Door de uitgangspunten voor het materiaal en de kwaliteit te omschrijven, is het ambitieniveau voor betrokkenen bij het bouwproces duidelijk. Het beeldkwaliteitplan richt zich niet alleen op het eindresultaat. Het is ook de inhoudelijke basis voor een effectief proces. Het is van waarde bij het opstel-

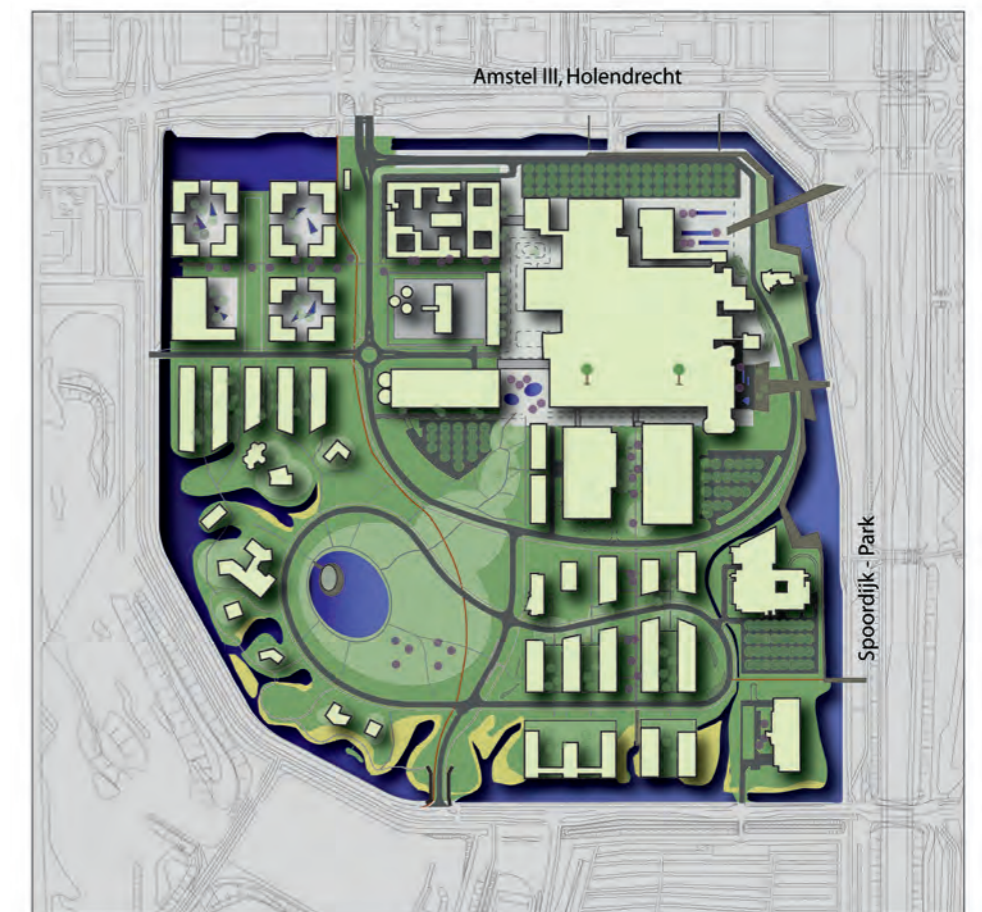
len van bouw- en verbouwplannen en geeft inzicht in hoe het ene gebouw zich tot het andere verhoudt. Een initiatief nemer/architect voor een bouwproject krijgt vooraf meer duidelijkheid over de aard en het ambitieniveau van de bouwopgave. Bovendien kunnen de ruimtelijke ontwikkelingen op het AMC terrein op basis van het beeldkwaliteitplan worden getoetst.

Grootstedelijk gebied

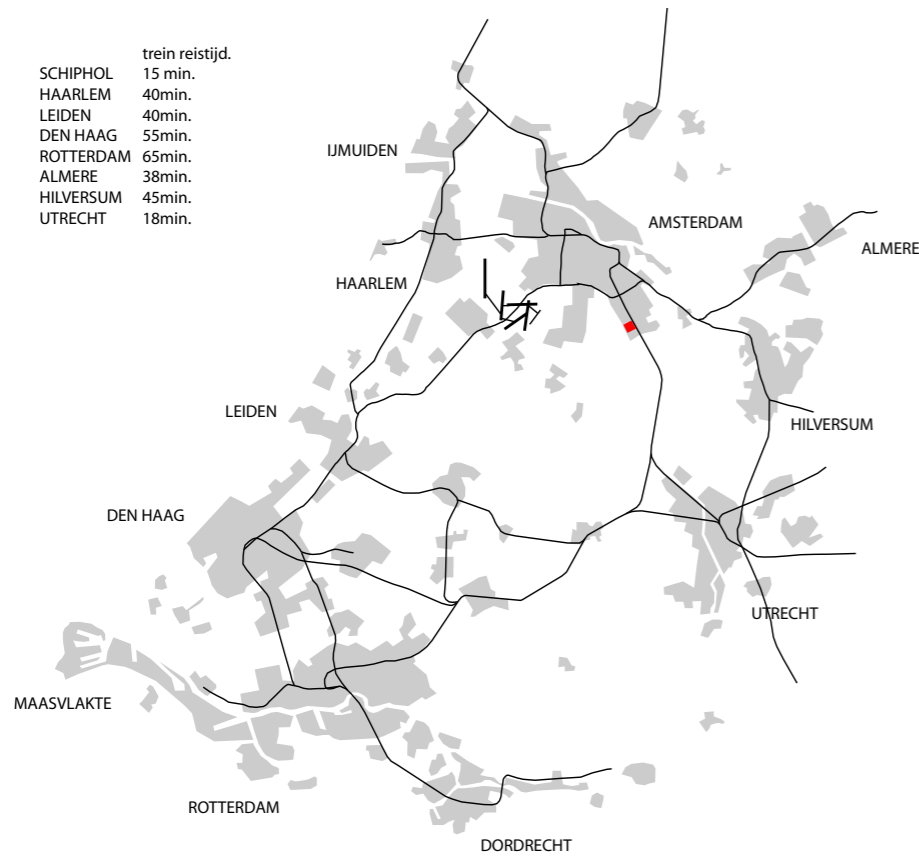
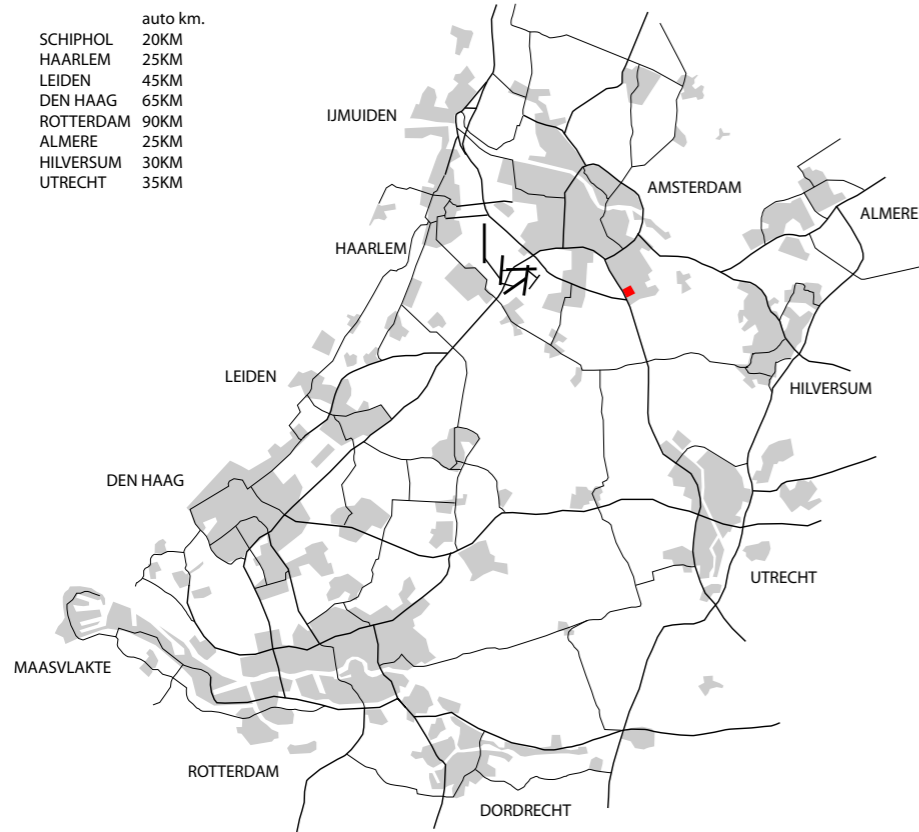
Het AMC terrein behoort tot de grootstedelijke gebieden van Amsterdam. Het aangrenzende kantoren- en bedrijvengebied Amstel III behoort daar bijvoorbeeld ook toe. Het AMC terrein valt daarmee onder de verantwoordelijkheid van de centrale Stad van Amsterdam. Concreet betekent dit dat een bouwaanvraag bij de Centrale stad moet worden ingediend en dat de Welstandcommissie van Amsterdam bouwplannen op het architectonische beeld beoordeelt en daarover het college van B&W adviseert. Als toetsingskader heeft de commissie de Amsterdamse welstandsnota. Het AMC terrein staat daarin genoemd onder de "gebieden in ontwikkeling en bedrijventerreinen". Een korte omschrijving van het AMC terrein en de voor werkgebieden gehanteerde globale welstandcriteria bieden de richtlijn voor advisering. Een meer op de (bouw) problematiek en ontwikkeling van het AMC terrein toegesneden nota, zoals een beeldkwaliteitplan kan een doeltreffender basis bieden voor advisering.

Het Plan

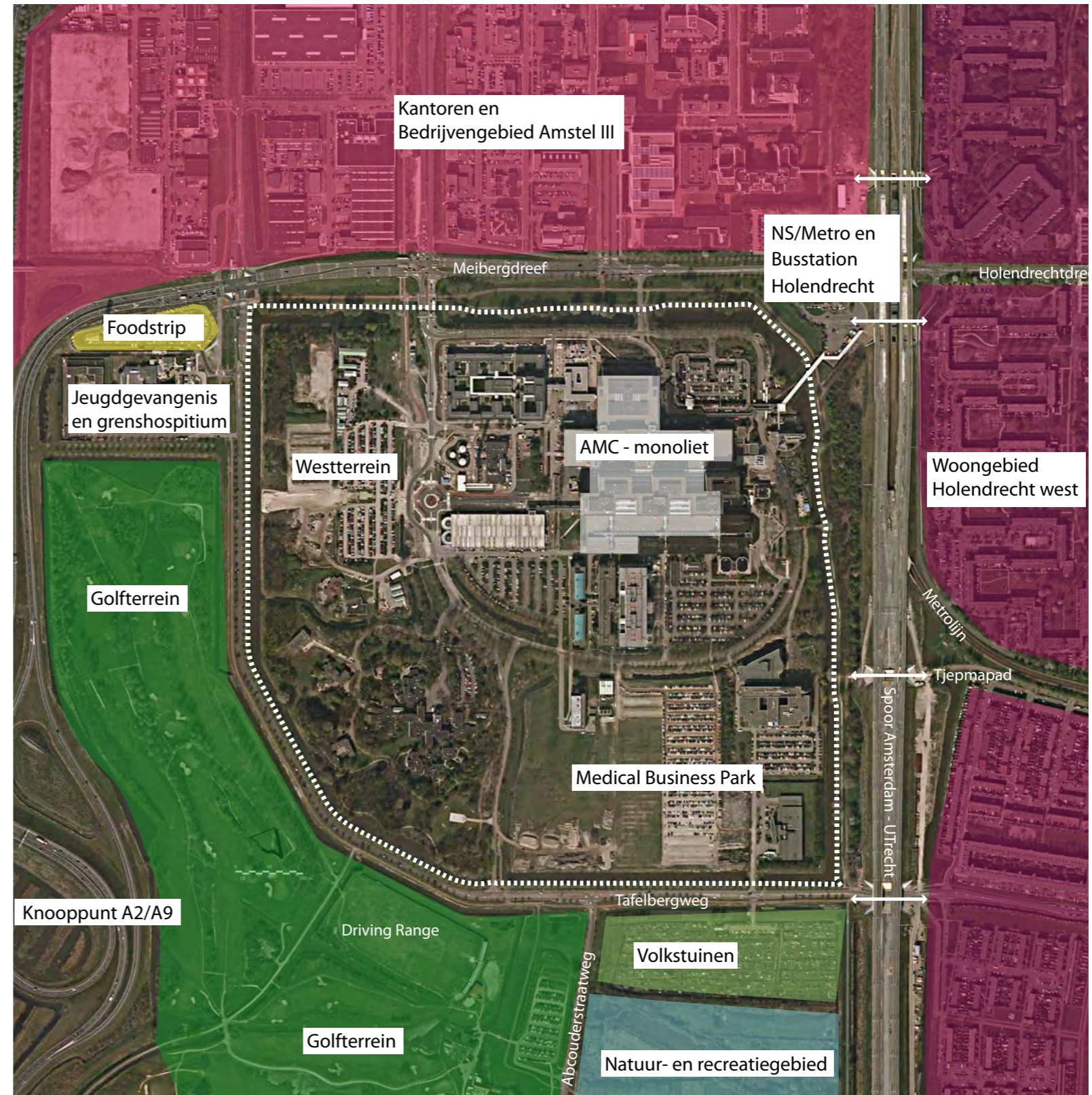
Om de samenhang en kwaliteit op het AMC terrein te waarborgen, is allereerst een Masterplan voor het gehele AMC-terrein opgesteld. Dit Masterplan AMC is een update van het Stedenbouwkundige Plan (2002) en het verkavelingsplan MBP (2007). In dit plan zijn bestaande bouwinitiatieven van het AMC en de stedenbouwkundige uitwerking van het West-terrein, dat door OD205 in opdracht van het AMC in 2009 is uitgewerkt, in meegenomen. Dit Masterplan is vervolgens in het IPOR verder uitgewerkt en dient als basis voor de ontwikkeling van het beeldkwaliteitplan.

Masterplan, update stedenbouwkundig Plan (2002)

Bereikbaarheid AMC / Reistijd per auto en trein

Het AMC terrein ligt aan de rand van het stedelijk en het landelijk gebied.

Ligging AMC terrein

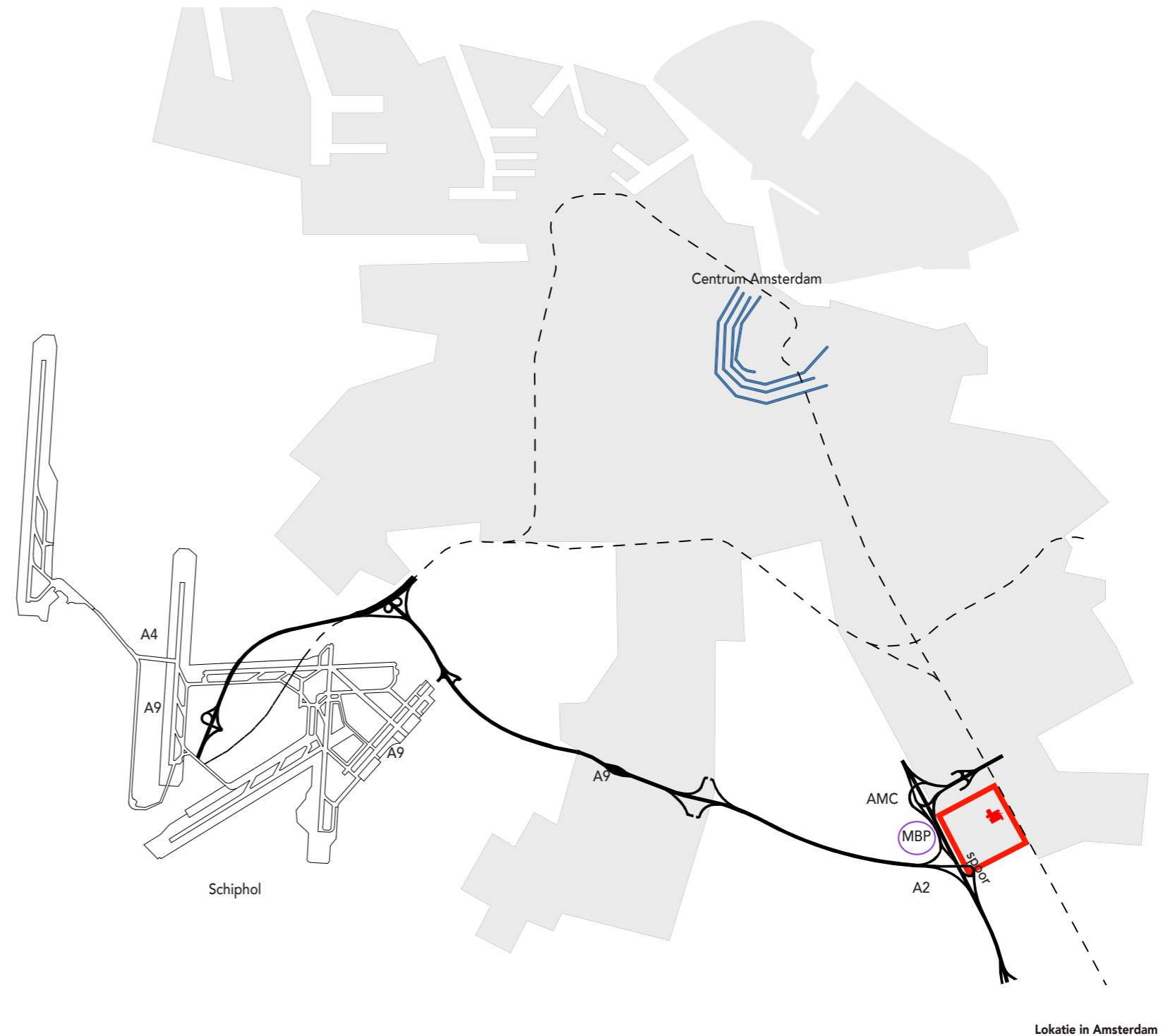
Het AMC-terrein ligt goed bereikbaar in de nabijheid van het OV knooppunt Holendrecht, waar een busstation, een treinstation en een metrostation gelokaliseerd zijn. Het gebied is binnen de Randstad ook gemakkelijk met de auto te bereiken. De afslagen van de A9 en A2 liggen in de directe omgeving.

Het AMC en het toekomstige MBP liggen in een belangrijke regionale economische ontwikkelingszone die vanaf Schiphol, via de Zuidas tot en met het AMC-terrein loopt.

Het AMC-terrein wordt begrensd door de spoorlijn Amsterdam-Utrecht, de Tafelbergweg en de Meibergdreef. De perceelgrens van het AMC-terrein ligt op de middenas van de wetering rondom het terrein.

De aan het AMC-terrein grenzende gebieden zijn: in het zuiden, richting Abcoude, het recreatiegebied de Hoge Dijk met oa. een volkstuinencomplex; in het westen bevindt zich een golfterrein, het grenshospitium, de jeugdgevangenis en de Foodstrip; aan de oostzijde, aan de andere zijde van de spoorlijn, ligt het woongebied Holendrecht; in het noorden het kantoren en bedrijventerrein Amstel III.

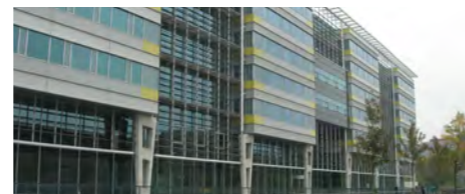
De verbinding van het AMC-terrein met het woongebied wordt onder andere verzorgd door de spooronderdoorgangen bij de Meibergdreef, de Tafelbergweg en het Tjepmapad.

Het natuur- en recreatiegebied Hoge Dijk

Abcoudestraatweg

Bedrijventerrein Amstel III

Foodstrip

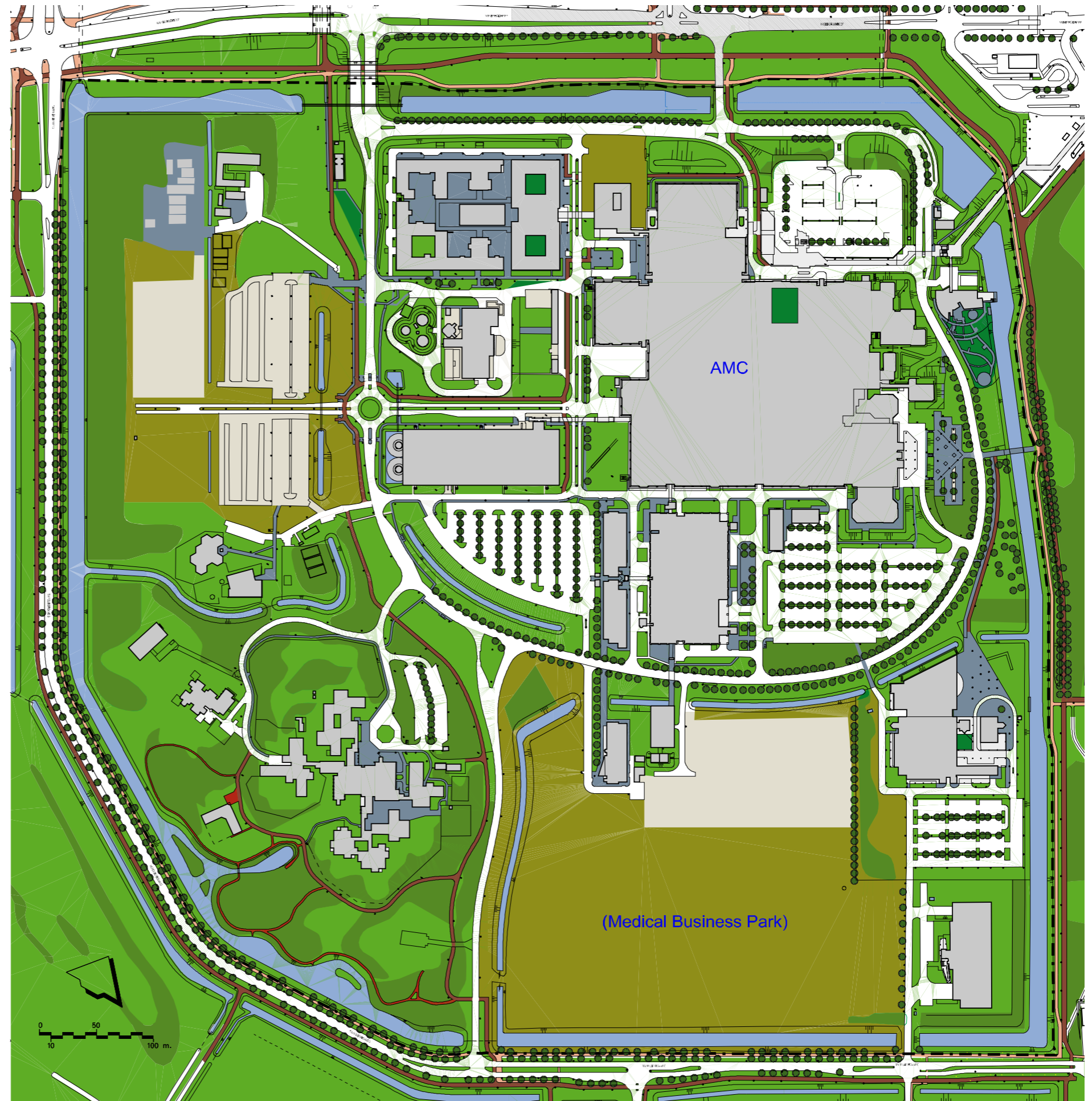
Golfterrein

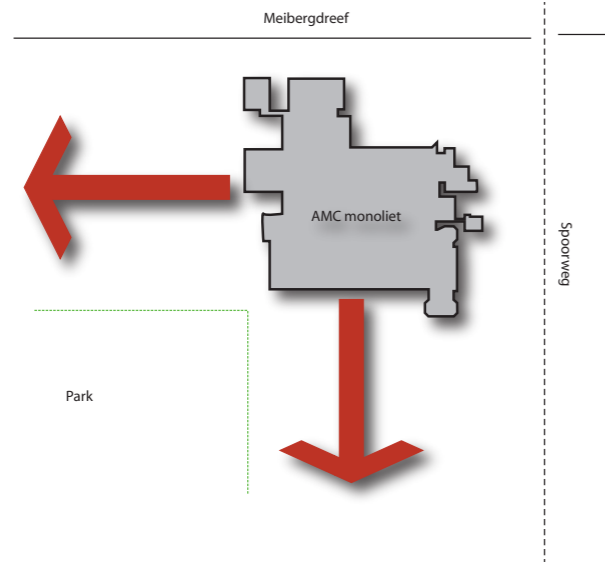

Park

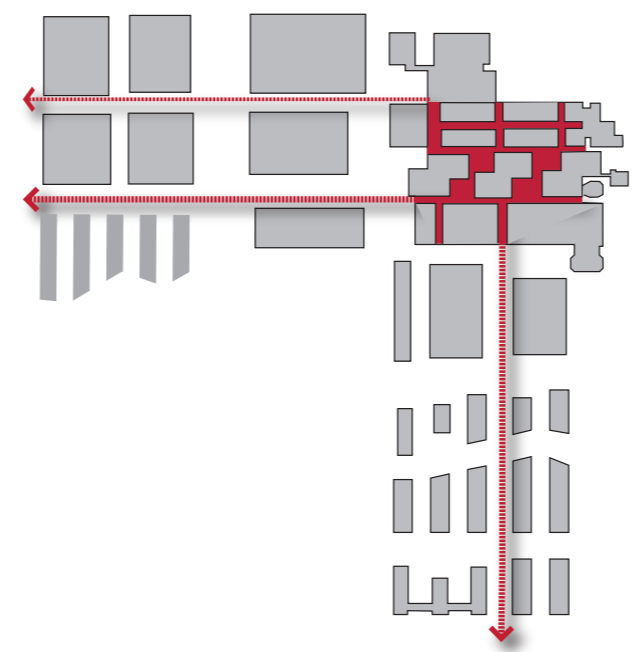
Plattegrond AMC terrein, situatie 2008

- Bebouwing
- Luifel / Overbouw
- Half-/ Verhard terrein
- Braakliggend terrein / Bouwterrein
- Gras
- Bos / Struwelen
- Daktuin / Patio
- Bomen
- Autoweg / Parkeerplaats
- Fietspad
- Voetpad verhard
- Onverharde parkeerplaats / voetpad
- Water
- AMC - Plangrens

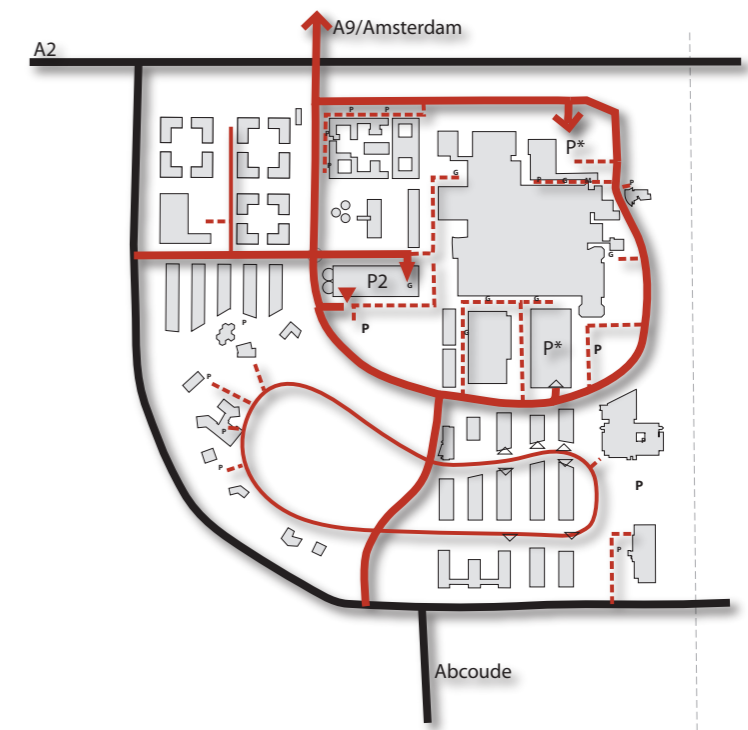

Hoofdprincipe uitbreidingsrichtingen

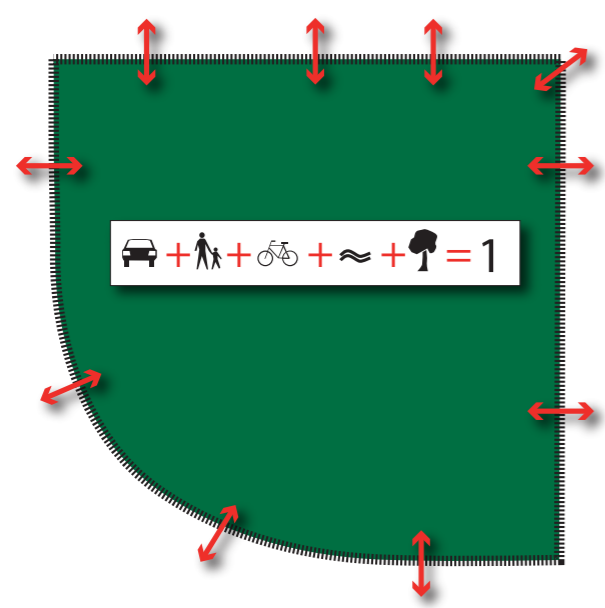

Zichtlijnen vanuit de interne stratenstructuur van de monoliet.

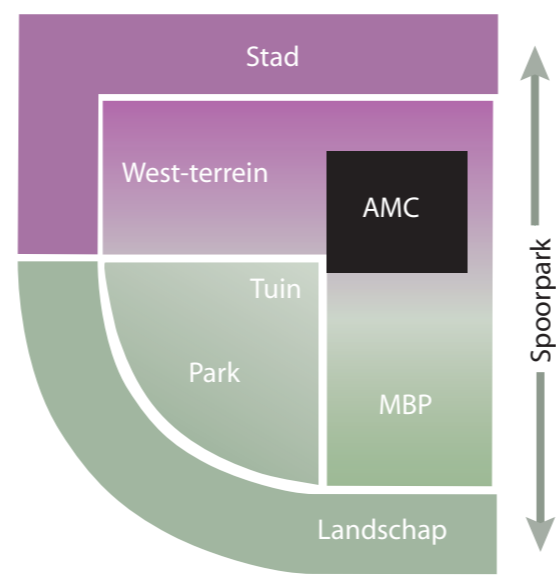

Ontsluitingsstructuur: auto

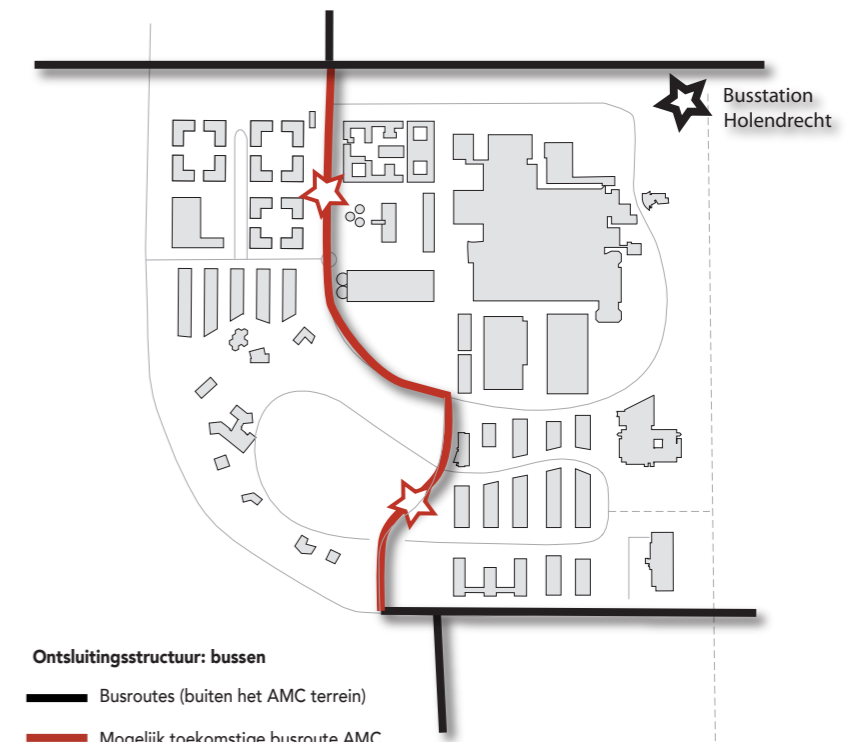
- Hoofdstructuur (buiten het AMC terrein)
- Hoofdstructuur
- Secundaire routes
- - - Bestemmingsverkeer

- De openbare ruimte opgave:**
1. Verankering van het AMC terrein met de omgeving
 2. Eén integraal samenhangend masterplan opstellen waarin de grote ruimtelijke vraagstukken zijn belicht en opgelost

Het IPOR oriënteert zich op de stedelijke en landschappelijke context van het AMC terrein.

Ontsluitingsstructuur: bussen

- Busroutes (buiten het AMC terrein)
- Mogelijk toekomstige busroute AMC
- ☆ Bushalte (AMC terrein)
- ☆ Busstation

Het Medical Business Park(MBP)

Bestaande bebouwing

De reeds gerealiseerde gebouwen in het MBP park zoals het laboratoriumgebouw (gebouw S) voegen zich in de strokenverkaveling van de toekomstige bebouwing van het MBP. Zwarte betonnen gevelementen en een gesloten bovenste bouwlaag geven het gebouw een kenmerkende architectuur. Een arcade en een uitgeschoven volume zijn de architectonische verbijzonderingen. Een kleine energie centrale, de hulpcentrale naast het gebouw S, wijkt in architectuur hiervan af door de gesloten "beton" architectuur gecombineerd met de roestvrijstalen schoorsteenpijpen en vertoont daardoor meer verwantschap met het binnen de ring gelegen IWO gebouw.

Nieuwbouw

Het MBP is in 3 zones A,B en C geordend. De vrijstaande laboratorium/kan-toor gebouwen zijn in noord- zuid richting verkaveld. Deze verkaveling is ge-kozen vanwege een lagere zonbelasting op de gevel en een betere relatie met het landschap ten zuiden van het AMC terrein. De ambitie is een parkland-schap met daarin in een open stroken verkaveling de gebouwen gesitueerd. De ruimte tussen de gebouwen wordt groen ingericht zowel in openbaar als uitgegeven buitenterrein. Het toepassen van groene daken komt de milieu-huishouding tegemoet en biedt een aantrekkelijk beeld vanuit de hoogbouw van het AMC. Installatieruimten dienen binnen het bouwvolume opgenomen te worden. Voorzieningen zoals toegangshallen en bedrijfskantines dienen op begane grond, gericht te zijn op de primaire openbare ruimten.

Materiaalgebruik: plint open transparant glas. Vlakke gevels. Geen terrein afschermingen toegestaan. Per gebouw zijn maximaal drie parkeerplaatsen in de openbare ruimte mogelijk ten behoeve van tijdelijk parkeren zoals bij postbezorging e.d.

De naam van het gebouw of bedrijf kan 1 maal op de kopgevel opgenomen in de architectuur van het gebouw worden geplaatst. Bij meerdere gebruikers/bedrijven worden de individuele bedrijven opgenomen op een gezamenlijk

bord nabij de toegang. Plaats en formaat nader te bepalen.

Zone A aan de ring met abelen:

Kleine, korte bouwstroken met gevels doorlopend tot op maaiveldniveau volgen de Ringweg met abelen. De gebouwen hebben een sterke relatie met het landschap, alleen de te bebouwen stroken worden uitgegeven, waardoor de ring, het groen en de gebouwen meer samenhang vertonen en minder als een grens op het terrein zullen worden ervaren. Door de positie van de gebouwen aan de Ring en aan de nieuwe ontsluitingsweg van het MBP wordt een alzijdigheid in bouwvorm gevraagd. Achterkanten zijn uitgesloten. Expeditie en parkeren dienen inpandig aan het oog onttrokken opgelost te worden. Helling banen dienen binnen de gebouw contour van de begane grondlaag opgenomen te worden. Het groen tussen de gebouwen is openbaar. De hoofdtoegang en het laden en lossen bevinden zich aan de zuidzijde van het gebouw aan de ontsluitingslus van het MBP. De tweede verdieping kraagt over en accentueert het toegangsgebied. De begane grondlaag en 1e verdieping worden als plint beschouwd met een zo groot mogelijke transparantie en relatie tot de omgeving.

Vanwege daglichttoetreding zijn verschillende principes in volume opbouw mogelijk. Voorbeelden zijn interne vides, serres aan de buitengevel, getrapte volume opbouw. Hoofdprincipe is een contrast tussen de open plint en de "gesloten"bovenbouw. De twee reeds bestaande gebouwen zoals de hulpcentrale en het laboratoriumgebouw behoren tot deze zone, maar voldoen m.u.v. de noord-zuid richting van het gebouw niet aan bovenstaande criteria. Er is een principe bouwenvolp voor deze zone gedefinieerd met vaste maten voor overstekken, toegangsgebied, bouwhoogte e.d.

Zone B, de midden zone:

De middenzone ligt omsloten door de ontsluitingslus van het MBP. Dit biedt de mogelijkheid de te bebouwen stroken van twee zijden te ontsluiten. De middenzone is in twee gebouwclusters verdeeld. Het westelijk gelegen cluster bestaat uit drie bouwstroken het oostelijk cluster bestaat uit twee bouwstroken, ieder cluster op een eigen parkeervoorziening. De parkeergarages steken maximaal 1,5m boven het maaiveld om de continui-

Ontwerp MBP 2010_Impressie

Energiecentrale in MBP

Principedoorsneden

Straatprofiel 1:
Voorbeelduitwerking afwerking hoogteverschil tussen binnenterreinen en ontsluitingsweg (groene taluds, trappartijen)

Straatprofiel 2:
Voorbeelduitwerking afwerking hoogteverschil tussen binnenterreinen en ontsluitingsweg (trappartijen)

Straatprofiel 3:
Inpandige expeditie (zone B) en parkeren op maaiveld (zone A)

teit in het landschap zoveel mogelijk te waarborgen. Per gebouwcluster wordt een parkeergarage opgenomen met een in- en uitgang gedimensioneerd op de totale garage. De gebouwen komen op een verhoogd dek te staan. De gebouwen van elk cluster grenzend aan openbaar gebied hebben aan die zijde een representatieve gevel. Aan de oost- en westzijde van het cluster dient de gebouwgevel tot op maaiveld door te lopen en de eventuele parkeergarage af te schermen. Aan de noordzijde van het cluster liggen de gebouwtoegangen en inritten voor parkeren. Aan de zuidzijde kunnen gebouwtoegangen opgenomen en gecombineerd worden met een inpanidige expeditieplek per gebouwencomplex. De semi openbare tussenruimten op de parkeergarage zijn met trappen/hellingbanen vanaf maaiveld toegankelijk. De gevels aan de binnenzijde van de bouwblokken vormen een samenhangende architectuur. De trappen aan de noordzijde tussen de gevels plaatsen waarbij minimaal 5 m afstand tussen kop van gevel en de trap (maaiveld) wordt aangehouden. De trappartij van het westelijk cluster (2 trappen) per noord en zuidzijde in het zelfde materiaal uitvoeren. In het zuiden steen of hout, aan de noordzijde zijn meer landschappelijke trappen denkbaar. De parkeergarages worden aan het zicht onttrokken. De in/uitgangen van de parkeergarages die-nen hoogwaardig vormgegeven met afsluitbare deuren(speedgates). Water-retentie plekken vanaf de parkeergarage en daken opnemen.

Zone C, aan de zuidzijde:

De gebouwen worden aan de zuidzijde, aan het water uitgelijnd. De trappen naar het hoger gelegen dek worden in hout uit-gevoerd. De ruimte tussen de bouwblokken is open ingericht om zicht op het landschap te garanderen en biedt naast de koppen van de gebouwen aan de noordzijde ook toegang op dekniveau. Daar waar de gevel in de waterpartij staat dient het gevel materiaal visueel tot onder de waterlijn doorgezet te worden.

Waterretentie vanaf de parkeergarage en daken naar het water aan de rand van het cluster.

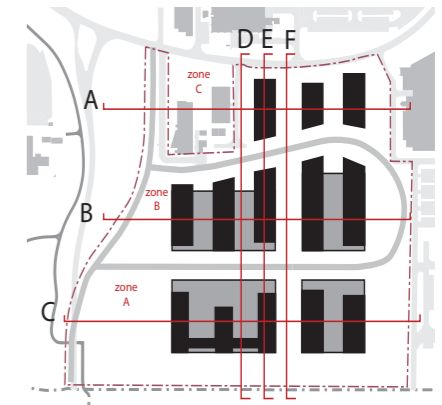
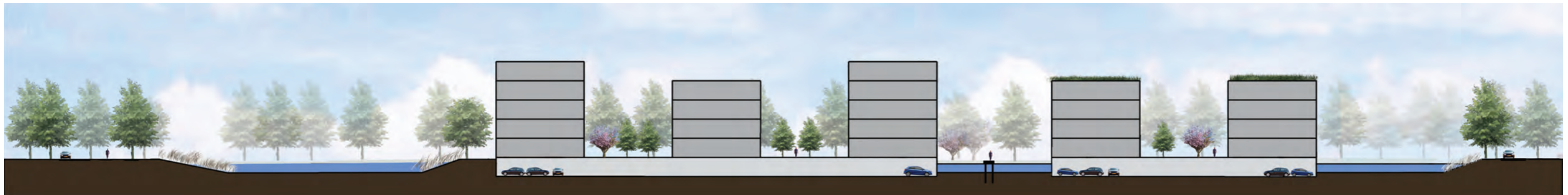
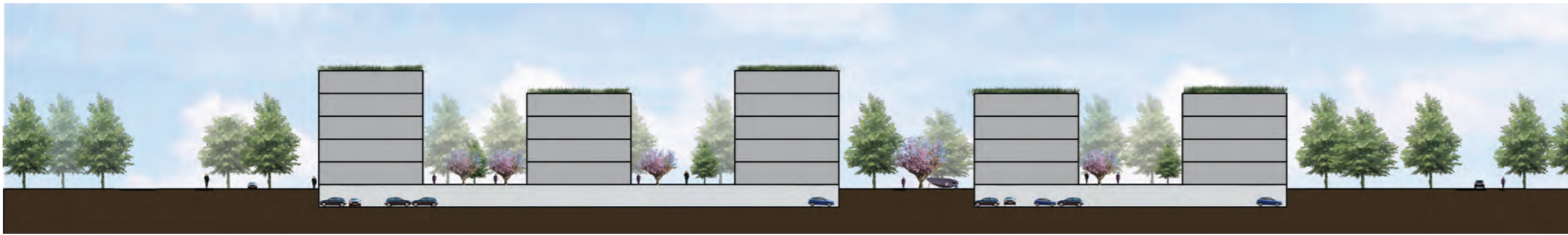
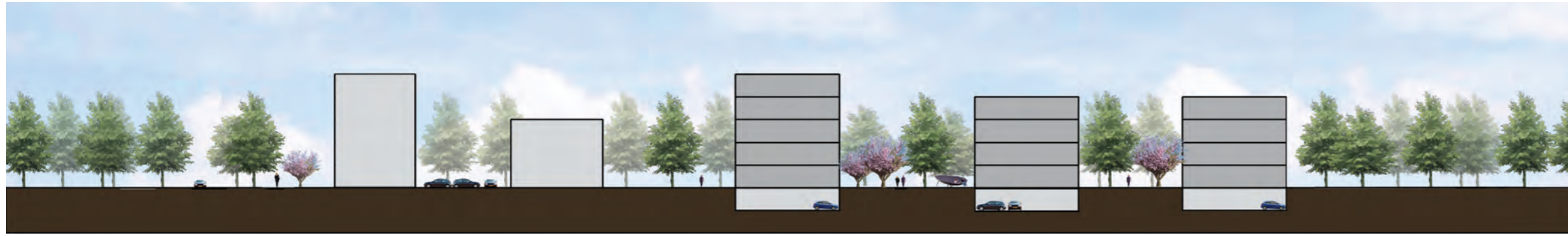

Referentie

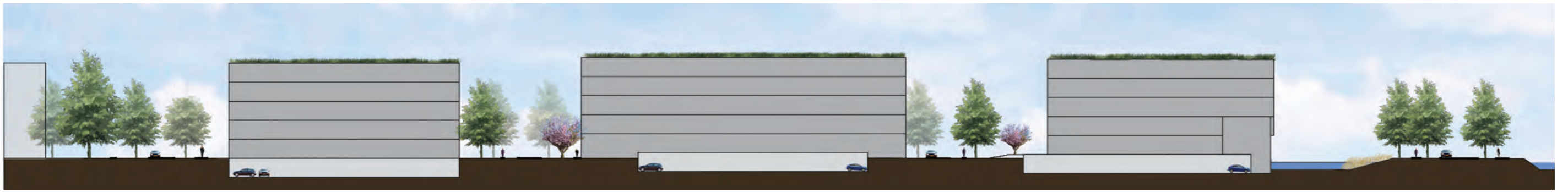

Referentie

Doorsneden

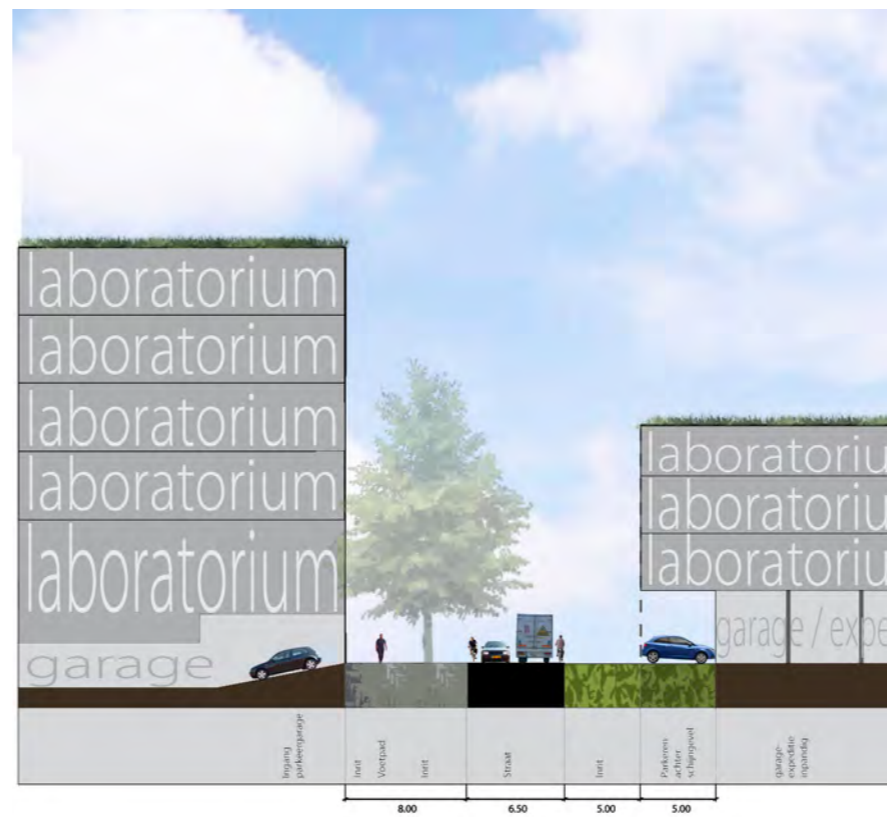
Doorsnede A, B, C (van boven naar beneden)

Doorsnede D, E, F (van boven naar beneden)

Straatprofiel 4:
Voorbeeld inpanidige expeditie (op de parkeergarage zone B en C)

Straatprofiel 5:
Inrit parkeergarage (zone B) en parkeren achter schijngel (zone C)

Straatprofiel 6:
Voorplein met parkeren op maaiveld (zone B)

De ring rondom de monoliet

De slingerende "parkways" zijn belangrijke inrichtingsprincipes voor het nieuwe verkaveling plan. Langs de parkway wordt het groene karakter van het aangrenzende parkgebied in het bedrijvenpark doorgezet.

Impressie: MBP zone C en B

Straatprofiel westelijke toegangsweg (boven), Principedoorsnede langzame verkeersas MBP (onder) hoogwaardige inrichting openbare ruimte: gras met groepen bomen, bijzondere beplanting, wadi's, verlichting en zitmeubilair